

Diplomová práce

Kult svaté Zdislavy z Lemberka

Jméno a příjmení (student): Renata Černá

Vedoucí práce: Petr Kubín

Posudek vedoucího práce:

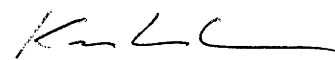
Renata Černá, zkušená autorka výborné bakalářské (a diplomové) práce o P. Josefu Toufarovi, za kterou svého času obdržela i Bolzanovu cenu, se nyní přesunula z období reálného socialismu do hlubin středověku. Za téma si zvolila osobu "sobě blízkou" - sv. Zdislavu, jejíž hrad stojící pod Ještědem nyní spravuje. Svatá Zdislava skončila nedávno mezi stem největších Čechů, je tedy postavou národu známou, nicméně historik brzy zjistí, že o její historické existenci lze zjistit pramálo, takřka nic. Přesto o jejím životě vznikly celé knihy nejen historiků (Kalista), ale i spisovatelů krásné literatury (Vrbová), dokonce i film (Ráža). R. Černá rozdělila svoji práci o životě a kultu sv. Zdislavy (do baroka včetně) do pěti hlavních kapitol. V první probírá základní prameny a literatury. Pramenná situace je tu katastrofální - k dispozici jsou pouze dva dobové prameny (Žďárská kronika a Dalimil), které ale i tak jsou od Zdislaviny osoby vzdáleny celé půlstoletí. Kromě toho jsou ovšem dochovány soudobé listiny zmiňující jednotlivé členy Zdislavy rodiny - manžela Havla a jejich děti. Rodině svěťice je také věnována celá druhá kapitola, zde autorka využila informací Jindřicha Řezbáře (Žďárská kronika), jehož klášter Zdislaviny rodiče - Přibyslav a Sibyla z Křižanova - v roce 1252 založili. Už zde je možno ocenit dobrou práci Renaty Černé s prameny, jak narativními, tak diplomatickými. Třetí kapitola se zabývá fundacemi pana Havla a Zdislavy, tj. hradem Lemberk a městem Jablonné, jakož i tímto panstvím vůbec. Je to nejobsáhlejší část diplomové práce - v přehledu jsou uvedeny dějiny panství od počátku až do konce 18. století, tedy zhruba do konce sledovaného období. Čtvrtá kapitola pojednává o počátcích Zdislavina kultu, zde se vedle výše zmíněných kronik zabývá především kronikou Hájka z Libočan, jenž svěťici snad zaměnil se setrou sv. Václava Přibyslavou. Pátá poslední kapitola se věnuje kultu v době humanistické a barokní, kdy se konečně začal rozvíjet a šířit, především díky dominikánům. Prvním hagiografem byl pražský

kanovník Pontanus z Braitenberka, dále o Zdislavě pojednali i učení jezuité, jako byl Chanovský, Crugerius (na s. 65 chybně Gruberius) a samozřejmě i Balbín. V závěru pak autorka stručně probrala moderní historii Zdislavina kultu, která vyústila v blahořečení (1907) a nakonec i v kanonizaci (1995). Poslední odstavec je ale kontradiktorní - Zdislava je pro R. Černou jednoznačně fascinující osobností, ale současně připouští, že to mohla být i docela obyčejná žena. Tady se měla autorka rozhodnout pro to či ono.

Hlavní předností Renaty Černé je její literární nadání, umí věty dobře formulovat a vytvořit opravdu čtivý text. Současně je velmi pečlivá, takže pracuje se všemi dostupnými prameny a literaturou. Na druhou stranu je zřejmé, že diplomová práce o středověku je mnohem náročnější než práce o 20. století, takže přeci jen Zdislava poněkud zaostává za Toufárem (pokud to mohu takto porovnat). Autorce zde chybí zkušenosti i odvaha profesionálního historika kriticky zhodnotit řeč starých pramenů, které se vyjadřují zcela jiným způsobem než prameny současné. Přesto se jí podařilo vytvořit solidní práci, která splňuje všechny požadavky kladené na práci diplomové.

Doporučuji tedy k obhajobě!

V Praze dne 14. ledna 2010

.....
podpis vedoucího diplomové práce